

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

EU-beredare

Niclas Karlsson

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 52

Samråd om översyn av reglerna om bästa praxis vid kontroll av statligt stöd

ÅLR 2017/1576

173 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt delta i Europeiska kommissionens samråd med svar enligt **bilaga 1, Rk1a17E22**

Nr 53

Begäran om landskapsregeringens synpunkter på BSPC:s resolution från 2016 samt information om vad landskapsregeringen har gjort alternativt avser göra med anledning av resolutionen

ÅLR 2016/7532

175 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla Ålands BSPC-delegation ett svar i enlighet med **bilaga 2, Rk1a17E22**

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Brussel

Hänvisning
HT 4816

Kontaktperson
Niclas Karlsson

Ärende
Samråd om översyn av reglerna om bästa praxis vid kontroll av statligt stöd

Nedan finns Ålands landskapsregerings svar på Europeiska kommissionens samråd om översyn av reglerna om bästa praxis vid kontroll av statligt stöd.

Bakgrund

Kommissionen antog den 16 juni 2009 de regler som ger vägledning om det dagliga genomförandet av förfarande för statligt stöd. I detta syfte uppmuntrar reglerna till kontakter före anmälan och tillhandahåller en ram för förenklat informationsutbyte mellan kommissionen och medlemsstaterna. Efter det att procedurförordningen ändrats i samband med moderniseringen av det statliga stödet måste också reglerna om bästa praxis ändras i enlighet med de nya bestämmelserna i procedurförordningen.

Med anledning av detta anordnar kommissionen ett offentligt samråd om översyn av reglerna om bästa praxis vid kontroll av statligt stöd. Kommissionens samråd syftar till att samla in synpunkter från berörda parter om tillämpningen av reglerna under de senaste sju åren.

Frågor

Avsnitt A: Allmänt

1. Har du använt reglerna om bästa praxis?

Vi är en liten förvaltning och därför är antalet ärenden vi hanterar inom detta område få och vi har följaktligen inte erfarenhet av allt som efterfrågas i samrådet. Vi lämnar därför ett antal frågor obesvarade.

2. Utifrån dina erfarenheter, vilka är de huvudsakliga positiva effekterna av reglerna och vilka var de bakomliggande framgångsfaktorerna?
Ge konkreta exempel.

3. Utifrån dina erfarenheter, vilka är de huvudsakliga negativa effekterna av reglerna? Ge konkreta exempel.

4. Har du haft svårigheter med att använda de förfaranden som anges i reglerna? Om ja, beskriv dessa svårigheter.

Avsnitt B: Användning av reglerna om bästa praxis

1. Allmänt

5. Vilka delar av reglerna anser du vara relevanta?

6. Vilka delar av reglerna anser du vara irrelevanta?

7. Har reglerna om bästa praxis, sedan de trädde i kraft 2009, haft en positiv inverkan på kommissionens genomförande av statliga stödförfaranden? Ge exempel.

8. Utifrån dina erfarenheter, förbättrar reglerna förutsägbarheten i statliga stödförfaranden? Ge konkreta exempel.

9. Vilket var ditt smidigaste förfarande och vad kan man lära sig av det?

2. Kontakter före anmälan

10. Ange hur många kontakter före anmälan du har haft med kommissionen sedan 2009?

Ålands landskapsregering har haft kontakt med kommissionen i cirka hälften av fallen före anmälan. Under senare år har vi haft kontakt i samtliga fall.

11. Har du upplevt några svårigheter när det gäller att ordna kontakter före anmälan? Om ja, beskriv svårigheternas art.

Nej.

12. Har kontakterna före anmälan varit till nytta rent generellt?
Om ja, ange skälen till detta.

Ja. Kontaktpersonerna har varit behjälpliga med utformningen av notifieringarna.

13. I hur många fall har kommissionen tagit en första kontakt inom den preliminära tidsplanen på två veckor efter mottagandet av utkastet till anmälningsformulär

I inget fall.

14. Hur länge har kontakterna före anmälan varat? Har de haft en positiv inverkan på de statliga stödförfarandens längd totalt sett?

Hur länge kontakterna varat beror på ärendet. Det är svårt att säga om kontakterna inverkat på de statliga stödförfarandens längd totalt sätt, då hanteringen i samtliga fall varit anmärkningsvärt lång.

15. Har vissa kategorier av ärenden (t.ex. nya stödinstrument, särskilda sektorer, stora stödbelopp) orsakat skillnader i handläggningstidens längd?

16. Var stödmottagaren involverad i samband med kontakterna före anmälan? Var detta till nytta?

3. Preliminär undersökning

17. I hur många ärenden sedan 2009 har kommissionen skickat dig en övergripande begäran om upplysningar inom 4–6 veckor efter anmälan? Ange också det totala antalet anmälda ärenden.

I inget av ärendena.

18. I hur många fall har kommissionen ställt ytterligare frågor efter det att du svarat på den ursprungliga begäran om upplysningar?

I samtliga ärenden.

19. Var kommissionens frågor svåra att besvara?

Om ja, ge exempel på ärenden där det har varit särskilt svårt att besvara frågorna.

Ja. Frågorna har varit väldigt omfattande och tekniskt komplicerade. Frågorna har kommit i flera omgångar och det har varit svårt att svara på dem. Kommissionen följer en standardmall som inte är anpassad efter enskilda fall. Detta är problematiskt för Åland.

20. Gav kommissionen en tillräcklig lägesrapport om de pågående preliminära undersökningarna?

Nej.

4. Formellt granskningsförfarande

21. Har du upplevt svårigheter med att hantera konfidentialitetsproblem i samband med offentliggörandet av ett beslut?

Om så varit fallet, ge konkreta exempel.

Nej.

22. Enligt reglerna ska kommissionen sträva efter att anta ett slutligt beslut inom fyra månader efter inlämnandet av den allra nyaste informationen. Är detta en lämplig tidsfrist?

5. Ömsesidigt godtagbar planering

23. Har du lämnat in någon begäran om ömsesidigt godtagbar planering sedan 2009? I hur många fall enades man med kommissionen om ömsesidigt godtagbar planering?

Nej.

24. Om du aldrig har tillämpat detta förfarande, ange skälen till varför du inte har begärt att få tillämpa det.

25. Om man enades om ömsesidigt godtagbar planering, har förfarandet varit till nytta?

Om svaret är nej, ange vad som skulle ha kunnat öka nyttan av förfarandet.

26. Har kommissionen och medlemsstaterna respekterat den tidsram som anges i den ömsesidigt godtagbara planeringen? Har du haft några problem med att följa den ömsesidigt godtagbara planeringen? Ge konkreta exempel.

27. Bör den ömsesidigt godtagbara planeringen förbehållas särskilda typer av ärenden, t.ex. nya, tekniskt komplicerade eller känsliga ärenden, eller bör den också stå till förfogande för andra ärenden?

28. Har du förslag på hur den ömsesidigt godtagbara planeringen skulle kunna förbättras?

6. Klagomål

29. Har du gett in ett klagomål eller berörts av ett klagomål som getts in till GD COMP? Hur många klagomål har du berörts av sedan 2009?

Ja. Tre stycken klagomål.

30. Anser du erfarenhetsmässigt att kommissionen generellt handlägger klagomål inom den vägledande tidsfristen på 12 månader?

Ja.

31. Har kommissionen informerat dig om läget vad gäller ditt klagomål? Om ja, hur fick du den informationen?

Nej.

32. Har du mottagit en begäran om upplysningar från kommissionen i samband med en utredning? Om ja, hade du några problem med att svara på kommissionens begäran? Om ja, ge konkreta exempel.

Ja, begäran om upplysningar från kommissionen har mottagits.

Nej, inga problem att svara på kommissionens begäran.

33. Kan du ge några rekommendationer om hur man kan förbättra kommunikationen mellan kommissionen och parterna i klagomålet under handläggningen av ärendet? Ge konkreta förslag eller exempel på ärenden där du anser att detta har skötts på ett lämpligt sätt.

7. Undantag från språkbestämmelserna

34. I hur många ärenden sedan 2009 har du använt ett av kommissionens arbetspråk (engelska, franska eller tyska) i kommunikationen med kommissionen?

I samtliga fall. I vissa fall uteslutande på engelska, i andra fall blandat (svenska/engelska).

35. Skulle du kunna tänka dig att ansöka om ett undantag från språkbestämmelserna för att påskynda förfarandet?

Ja, eftersom ärendena ofta är av brådskande natur och kommissionens handläggningstid är alldeles för lång. Redan idag sköts ärenden delvis på engelska. Det vore önskvärt att kunna kommunicera på svenska i högre grad.

Avsnitt C: Nya teman att beakta i reglerna om bästa praxis

8. Allmänt

36. *Procedurförordningen för statligt stöd¹ ändrades 2013. Som en följd av detta infördes ett antal nya beståndsdelar, t.ex. ett nytt formulär för klagomål och en möjlighet för kommissionen att ålägga böter för underlåtenhet att svara på begäranden om marknadsinformation. Denna ändring var ett led i den övergripande moderniseringen av det statliga stödet, som gav medlemsstaterna ett större ansvar för att utforma och genomföra stödåtgärder, samtidigt som regelramen för statligt stöd förenklades och uppdaterades.*

Efter ändringen av procedurförordningen och moderniseringen av det statliga stödet, vilka ändringar skulle kunna införas för att göra reglerna om bästa praxis mer användbara? Förklara varför.

9. Sektorsutredningar och begäranden om upplysningar

37. *Procedurförordningen ger kommissionen möjlighet att göra en utredning i olika medlemsstater av en ekonomisk sektor eller användningen av ett stödinstrument. Anser du att det vore till nytta att ta med vägledning om en sådan utredning i reglerna om bästa praxis?*

38. *Procedurförordningen ger kommissionen möjlighet att rikta frågor till företag efter inledandet av det formella granskningsförfarandet. Anser du att det är till nytta att ge vägledning om sådana marknadsundersökningsverktyg i reglerna?*

10. Förbättrad samordning

39. *GD Konkurrens har upprättat ett nätverk av kontaktpunkter för länderna som uppföljning till moderniseringen av det statliga stödet och för att möjliggöra kontakter med medlemsstaterna. Bör reglerna innehålla en hänvisning till detta nätverk och en förklaring av nätverkets roll?*

40. *Har du några förslag på hur samarbetet mellan GD COMP och nätverket av kontaktpunkter för länderna skulle kunna förbättras?*

41. *Bör reglerna om bästa praxis hänvisa till och förklara den portföljstrategi som tillämpas vid handläggning av ärenden? Som exempel kan nämnas den process genom vilken medlemsstaterna och kommissionen kommer överens om en process för snabb handläggning av en grupp av ärenden, eventuellt genom att nedprioritera andra ärenden.*

11. Partnerskap med medlemsstaterna för att modernisera det statliga stödet

42. *Kommissionen har främjat ett starkare partnerskap med medlemsstaterna för att komplettera moderniseringen av det statliga stödet och möjliggöra dess genomförande på nationell nivå. Hur skulle denna partnerskapspraxis kunna återspeglas i reglerna om bästa praxis?*

12. Övervakning

43. *Efter ändringen av reglerna om statligt stöd i samband med processen för modernisering av det statliga stödet har ett betydande antal åtgärder genomförts av medlemsstaterna på grundval av den allmänna*

¹ Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT L 248, 24.9.2015, s. 9, som ersätter rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT L 83, 27.3.1999, s. 1.

gruppundantagsförordningen och övervakats av kommissionen i efterhand. Borde reglerna om bästa praxis innehålla en hänvisning till övervakningen och dess syften? Förklara varför.

Avsnitt D: Övrigt

44. Har du några andra synpunkter eller dokument som gäller tillämpningen av reglerna? Vänligen ge oss en kopia av sådana dokument.

45. Ange om kommissionen vid behov får kontakta dig för närmare detaljer om den information du har lämnat.

Ja

Minister

Nina Fellman

EU-beredare

Niclas Karlsson

FÖR KÄNNEDOM:

Europaparlamentariker Nils Torvalds
anton.nilsson@europarl.europa.eu

Riksdagsledamot Mats Löfström
christine.kotzev@riksdagen.fi

Arbets- och näringsministeriet
olli.hyvarinen@tem.fi

Ålands lagting

Landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

N1/SS

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BREV	175 Rk1a	1 (5)
Datum	Dnr	
27.2.2017	ÅLR 2016/7532	

Ålands BSPC-delegation, Ålands lagting

Hänvisning

Kontaktperson
Niclas Karlsson

Ärende

Landskapsregeringens synpunkter på BSPC:s resolution från 2016 samt information om vad landskapsregeringen har gjort alternativt avser göra med anledning av resolutionen

Bakgrund

Med anledning av den BSPC-resolution som antogs i augusti 2016 i Riga, Lettland vid den årliga parlamentariska Östersjökonferensen har lagtinget den 29 september mottagit och vidarebefordrat resolutionen till landskapsregeringen för vidare åtgärder. BSPC:s ständiga kommitté har senare sammanträtt och sammanställt ett kompletterande frågebrev – som kommit till landskapsregeringens kännedom den 13 december.

Resolutionen – som innehåller uppmaningar till regeringarna i Östersjöområdet – berör bland annat Östersjöns miljö, samarbete inom turismsektorn och utbildningsväsendet, gränsöverskridande rörlighet samt åtgärder mot arbetslöshet.

Östersjökonferensen har i sitt frågebrev valt att betona ett fåtal punkter i resolutionen, vilka har placerats under åtta rubriker. Landskapsregeringens svar, som utgår från rubrikerna, redogörs för nedan.

Rekommendationer beträffande miljötilståndet i Östersjön

Landskapsregeringen har kompletterat sin handbok i offentlig upphandling med en skrivning som fastslår att samtliga kosmetiska produkter som innehåller mikroplaster ska uteslutas från upphandlingarna, i enlighet med HELCOM:s *marine litter plan*.

Baltic Sea Action Plans (BSAP) olika åtgärder betraktas av landskapsregeringen som mycket viktiga och har fungerat som en utgångspunkt vid genomförandet av såväl vattendirektivet (2000/60/EU) som den marina strategin (2008/56/EU). Hänsyn har även tagits till BSAP vid utarbetandet av åländska åtgärdsplaner gällande en bättre vattenmiljö.

Landskapsregeringen har genom tidigare Central Baltic projekt - JOBWAB och EUSBSR-projekt *Smart Coast* - diskuterat olika blå och gröna teknologier samt gemensamma GIS-verktyg för bättre planering i kustzonen med partners i

Sverige, Finland och Estland. Som ett resultat av dessa diskussioner ämnar landskapsregeringen ansöka om deltagande i Central Baltic-projektet *Coast4us* (med genomförande från 2018 ifall ansökan beviljas) där fokus kommer att vara på planering av långsiktigt hållbara åtgärder och verksamheter som berör belastande verksamheter (övergödning), förebyggande av effekterna från klimatförändringar samt skyddandet av undervattensnatur som är värdefull för den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster. Det handlar i övrigt om att i samverkan med övriga projektpartners ta fram bästa redskap och verktyg, processer och handledningar för att genomföra en lokal och hållbar kustzonsplanering med ekosystemansatsen som grund. Stor vikt läggs vid att hämta in ny kunskap, d.v.s. om ny blå och grön teknologi och goda exempel kopplat till forskning, utbildning och BEP (*best environmental practices*), samt hur man på bästa sätt tar tillvara detta liksom lokal kunskap vid beslutsfattande. Potentiella åtgärdsområden pekas ut i detaljerade planer med ett GIS-verktyg som bas - ett verktyg som med tiden ska bli tillgängligt för allmänheten och övriga intresserade.

Rekommendationer beträffande turismsamarbetet

Landskapsregeringen har under 2016 arbetat med att ta fram en hållbarhetsagenda för Åland, baserad på FN:s hållbarhetsmål 2030 och som till stora delar även berör hållbar turism. Hållbarhetsagendan ska nu implementeras.

Gällande miljömärkning har Åland idag ett växande antal boendeanläggningar, caféer, restauranger och konferensanläggningar som är anslutna till certifieringen *green key*. En naturlig vidareutveckling av detta är att gästhamnar och badstränder börjar arbeta med den motsvarande certifieringen *blue flag*. Ett större gästhamnsprojekt är vidare under planering med totalt 33 gästhamnar varav 14 på Åland planeras att genomgå *blue flag*-certifieringen.

Landskapsregeringen har en turismstrategi som utarbetats i samarbete med branschen och som årligen följs upp och revideras i en särskild samordningsgrupp. Landskapsregeringen inser nödvändigheten och vikten av att arbeta för en hållbar turism inom Östersjöregionen, där Åland fortsättningsvis kan verka som en grön ö i ett blått hav.

Rekommendationer beträffande samarbete inom forskning och innovation

En vidareutveckling av Högskolan på Åland kan stärka Åland som en attraktiv plats att bo och arbeta på. En medveten satsning på högskolan, med gradvis ökad efterfrågan på utbildningsprogrammen, leder till att allt fler icke-åländska studerande kommer till Åland och även stannar kvar efter examen. Högskolans verksamhet bidrar till att skapa nya jobb och det framtida utbudet av kvalificerade medarbetare för åländska företag.

Högskolans utbildningsuppdrag är att i samarbete med det lokala näringslivet och offentliga sektorn generera kunskap som utvecklar samhället och näringarna på Åland och skapar ekonomisk tillväxt. Högskolan bedriver yrkesinriktad utbildning på hög nivå inom områden som är av särskild vikt för det åländska samhället. Inom högskolan utvecklas speciellt IKT som ett styrkeområde. Genom att höja kvaliteten och kvantiteten på arbetskraft och kunskap, bidrar Högskolan på Åland till att existerande industri- och tjänstekluster stärks och till att nya innovationer i form av nya produkter, tjänster och affärsmodeller uppkommer. För att stärka kvaliteten och relevansen inom utbildningen, har studerandes praktikperioder i arbetslivet fått en utökad betydelse.

Den tillämpade forsknings- och utvecklingsverksamheten inom Högskolan på Åland utvecklas i samarbete med relevanta universitet och yrkeshögskolor i närområdet samt med det åländska näringslivet. Högskolans tillämpade forskning stöder i första hand utbildningen och utvecklingen inom arbetslivets olika sektorer. Möjligheten att fördjupa forskningsarbetet med inriktning på frågor av särskilt intresse utifrån den åländska autonomin, lagstiftningen och det geografiska läget utreds vidare under året.

Rekommendationer beträffande samarbete inom utbildning (inkl. yrkesutbildning) och forskning, sammankoppla utbildning och arbetsmarknad

En utvecklingsinsats för att trygga behovet av grundskoleutbildning i de perifera områdena i landskapet görs genom det ESF-stödda projektet En flexibel grundskola. Projektet stöder utvecklingen av metoder och arbetsätt med hjälp av IKT för att säkerställa en kvalitativ undervisning i skolorna med sviktande elevunderlag.

Landskapsregeringens mål är att erbjuda en lämplig studieplats på gymnasienivå åt alla ungdomar under 20 år. Utbudet av utbildningsalternativ ska fortsättningsvis vara brett och motsvara det verkliga behovet i samhället. Insatser som riktas till ungdomar som hotas av utanförskap prioriteras. Utökade utbildningsalternativ för elever med särskilda behov och funktionsnedsättning är vidare under utredning.

Revideringen av läroplansgrunderna för gymnasieutbildningen fortgår kontinuerligt för att uppnå en anpassning till de processer som pågår inom EU och omkringliggande regioner. För att öka rörligheten, men också att skapa en mer flexibel studiemiljö, har ECVT² introducerats på Åland. När den blivit implementerad kommer det underlätta för européer att validera och erkänna sina arbetsrelaterade kunskaper.

Ett system för fungerande vägledningstjänster för ålänningar utanför och inom det etablerade skolsystemet utvecklas inom ramen för ett ESF-finansierat projekt. Syftet med projektet är att skapa ett system som möjliggör likvärdig tillgång till en fungerande vägledning som inte är kopplad till ålder, utbildningsplats, arbetsplats eller övrig livssituation.

Rekommendationer beträffande samarbete mellan arbetsmarknadens parter

Landskapsregeringen arbetar, genom sin underställda myndighet Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (Ams), sedan länge med olika partners för att uppnå de uppsatta arbetsmarknadspolitiska målen. Ams har ett välutvecklat samarbete med exempelvis bemanningsföretag för att maximera arbetssökandes möjligheter till jobb.

Rekommendationer beträffande åtgärder för att minska arbetslösheten

Ams har länge haft fokus på långtidsarbetslösheten; under 2016 var det en uttalad målsättning i myndighetens verksamhetsplan att minska antalet långtidsarbetslösa. Antalet förblev dock i stort sett oförändrat. Under 2017 inriktas resurser på framför allt äldre långtidsarbetslösa, med anledning av målet om förlängd arbetskarriär.

² Meritöverföring inom yrkesutbildningen

Ams fortsätter att arbeta för att motverka ungdomsarbetslöshet och reducera antalet NEETS³, bland annat i form av finansiering av ungdomsprojektet Katapult och medverkan i satsningen Ungdomens Hus.

Rekommendationer beträffande gränsöverskridande rörlighet

Anpassningen av åländska utbildningar på gymnasie- och högskolenivå sker kontinuerligt i förhållande till utbildningssystem i omkringliggande regioner med avseende på upplägg, nivå och innehåll i examen. Landskapsregeringens mål är att garantera att åländska unga och vuxna har en behörighet att studera vidare i högskolor och universitet i andra regioner.

För att öka vuxnas förutsättningar till rörlighet för arbete och studier, har landskapsregeringen infört möjligheter till validering av det kunnande som en person förvärvat genom formellt, icke-formellt eller informellt lärande. Valideringen kan leda till en examen eller en del av examen. Valideringen definieras som en process med strukturerad bedömning, värdering, dokumentation av en persons kunskaper och kompetens, oberoende av hur de förvärvats.

Då det inom ett yrke ställs specifika krav på utbildning eller yrkeserfarenhet (reglerat yrke) tillämpas inom EU ett direktiv om erkännande av yrkeskvalifikationer (2005/36/EG). Direktivet anger regler enligt vilka en medlemsstat ska erkänna utbildning eller yrkeskvalifikationer som en unionsmedborgare har förvärvat i en annan medlemsstat. Ändringar i direktivet (2013/55/EU) implementeras i landskapslagstiftningen genom ett lagförslag som förväntas träda i kraft i landskapet under 2017.

I samråd med berörda nationella och nordiska utbildningsmyndigheter avser landskapsregeringen framöver att följa arbetet med att utifrån ett gemensamt europeiskt ramverk för kvalifikationer (EQF) skapa nationella ramverk (NQF) för erkännande av studier och yrken för att ytterligare underlätta rörligheten och förenkla för EU-medborgare att studera och söka jobb i länderna.

Ams medverkar i EURES-nätverket och anordnar dessutom egna inflyttnings- och rekryteringsaktiviteter genom Åland Living. Ams deltar i rekryteringsmässor i närregionerna och Nederländerna.

Rekommendationer beträffande rättvisa löner och integration av flyktingar

Landskapsregeringen har under året bedrivit ett arbetsvärderingsprojekt med målet att skapa rättvisa löner inom förvaltningen. Målet är att omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor, samt likvärdiga tjänster inom samma kravnivå, på sikt ska utjämnas.

Integrationen av nya invånare stöds dels genom insatser för språkutveckling i grundskolan och dels genom riktad kursverksamhet till vuxna flyktingar och inflyttade. Anvisningarna för ordnande av undervisningen i grundskolan är under utveckling för att möjliggöra ett mer flexibelt stödsystem med avseende på vistelsetid på Åland.

Landskapsregeringen ordnar utbildning i svenska för flyktingar, för inflyttade som är arbetslösa eller hotas av arbetslöshet, för analfabeter och inflyttade med ett annat alfabet och för inflyttade som har en arbetsplats. Kursverksamheten

³ A young person not in education, employment or training (En ung vuxen i varken utbildning, anställning eller praktik)

syftar till att ge grundläggande baskunskaper i det svenska språket som redskap för kommunikation och aktivt deltagande i det åländska samhälls- och arbetslivet. Utbildningen innehåller även avsnitt ute på arbetsplatser och utgör därmed en kontaktlänk till det åländska arbetslivet.

Minister

Nina Fellman

EU-beredare

Niclas Karlsson